

відповідальність мають нести керівники цих двох сторін.

А історія дає нам приклади, коли до відповідальності і покарання притягалися керівники держави за злочини проти власного народу навіть поза межами збройних конфліктів.

Література

1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – 10-те вид., переробл. та допов. – К.: ВД «Дакор», 2018. – 1360 с.

УДК [343:343.359.2](045)

Літвінова І.Ф., к.ю.н., доцент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

СУСПІЛЬНА НЕБЕЗПЕЧНІСТЬ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 205 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Фіктивне підприємництво – новий вид злочинних посягань у сфері економіки України. Як суспільно небезпечне явище, воно виникло практично одночасно з появою підприємницької діяльності.

На сьогодні фіктивне підприємництво є одним із найнебезпечніших господарських злочинів, поширеність яких призводить до багатомільйонних збитків, яких зазнають держава, громадяни та юридичні особи. Скоєння правопорушень у різних сферах економіки та їх розповсюдження у базових галузях промисловості свідчать про велику суспільну загрозу фіктивного підприємництва як самого явища існування у сфері економіки.

З поняття фіктивне підприємництво випливає, що злочин, передбачений статтею 205 Кримінального кодексу України, вчиняється шляхом створення або придбання суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб) для прикриття незаконної діяльності, щодо яких є заборона.

Створення суб'єктів підприємницької діяльності - це дії, внаслідок яких виникає нова, раніше не існуюча юридична особа. При цьому особа вчиняє юридично значущі дії як засновника приватного підприємства чи підприємства з колективною формою власності - затверджує статут підприємства, подає його для державної реєстрації, відкриває банківські рахунки, стає на облік у статистичних, податкових органах тощо [1, с. 111].

Придбання суб'єктів підприємницької діяльності - це дії, внаслідок яких особа стає власником юридичної особи або набуває частку в майні юридичної особи, заснованої на приватній формі власності. Дії полягають

у купівлі акцій господарських товариств, придбанні частки статутного фонду підприємств, набутті прав власності на приватне підприємство тощо. Очевидно, що стосовно суб'єктів права приватної власності придбання передбачає набуття права власності на таку частку в майні яка дає можливість приймати рішення по суті, фактично керувати діяльністю підприємства [2, с. 84].

Укладення фіктивних угод передбачає підписання угод з реально існуючими чи такими фіктивними суб'єктами підприємницької діяльності. Фіктивність угод полягає в тому, що вони:

- 1) укладаються без наміру виконання;
- 2) служать прикриттям іншої угоди, яку було вчинено раніше чи ще має бути вчинено, прикриттям дійсних намірів особи, яка займається фіктивним підприємництвом [3, с. 342].

Суспільна небезпека фіктивного підприємництва полягає в заподіянні майнової шкоди юридичним і фізичним особам, а також державі, що виражається в розширенні масштабів недобросовісної конкуренції, незаконній конвертації безготівкових коштів у готівку, у сприянні легалізації (відмиванню) коштів, здобутих злочинним шляхом, приховуванні фактів заняття забороненими видами діяльності, створенні передумов для ухилення від оподаткування і для досягнення інших протиправних цілей [4, с. 380].

Матеріальна шкода, яка заподіяна фізичним особам, вважається великою, якщо вона у двісті і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а матеріальна шкода, яка заподіяна державі або юридичним особам, вважається великою, якщо вона у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Основний безпосередній об'єкт злочину – встановлений законодавством порядок здійснення підприємницької діяльності. Додатковим об'єктом може бути встановлений порядок оподаткування і отримання кредитних ресурсів, добросовісна конкуренція, право власності [5, с. 21].

До злочинних діянь, які безпосередньо пов'язанні зі створенням та використанням фіктивних підприємств є виведення грошових коштів у тінь, тобто неконтрольований державою обіг, чим спричиняють значні матеріальні збитки державі, іншим особам та є найбільш небезпечним для економічної стабільності України.

Існуюча практика вказує, що фіктивні підприємства використовуються з метою умисного ухилення від сплати податків, розкрадання коштів та легалізації майна, здобутого злочинним шляхом.

Злочини, вчинені за допомогою створення і використання фіктивних підприємств, негативно впливають на фінансово-кредитну і банківську діяльність, сферу зовнішньоекономічної діяльності [6, с. 42].

Фіктивне підприємництво викликає в законослухняних громадян і

організацій, а також державних підприємств побоювання щодо вступу у правовідносини з будь-якими комерційними структурами, тим самим порушує стабільність господарського обігу, дискредитує підприємницьку діяльність.

Отже, фіктивне підприємництво є основним механізмом та передумовою вчинення корисливих злочинів, що мають підвищений ступінь небезпеки для фінансово-економічної системи держави. А існування фіктивних суб'єктів господарської діяльності становить реальну загрозу для економіки України.

Література

1. Музика О.С. Банкрутство та фіктивне банкрутство в умовах українського підприємництва. – К.: Оріон, 2001. – 198 с.
2. Вольнин Г.С. Преступления в сфере хозяйственной деятельности. – Киев, 1997. – 247 с.
3. Чернишов Н.В., Володько М.В., Хазін М.А. Кримінальне право України. – К.: Наукова думка, 1995. – 457 с.
4. Бухтіяров О.А. Фіктивні підприємства в Україні: причини виникнення і шляхи протидії / О.А. Бухтіяров, Т.Ю. Кручко // Порівняльно-аналітичне право. – 2014. – №5. – С. 379-382.
5. Мулявка Д.Г. До питання боротьби з фіктивними підприємствами в Україні / Д.Г. Мулявка // Фінансове право. – 2010. – №2(12). – С. 21.
6. Путренко А.М. Деякі питання протидії фіктивному підприємництву / А.М. Путренко // Фінансове право. – 2011. – №1(15). – С. 42.

УДК 343.982.4 (043.2)

Логвиненко А.О., старший викладач,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

КРИМІНАЛІСТИЧНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ У СЛІДЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Розкриття й розслідування злочинів тією чи іншою мірою пов'язане з ідентифікацією. Незважаючи на досить широке використання ідентифікації, вчені-криміналісти дотепер не знайшли остаточного рішення щодо питань, що стосуються її поняття, змісту і значення.

Загальновідомо, що основоположником наукової теорії криміналістичної ідентифікації є видатний криміналіст С.М. Потапов, що розглядав ідентифікацію як метод і спеціальну методологію криміналістики. Він вказував, що ідентифікувати можна різні матеріальні предмети і явища, їхні роди й види, кількості і якості, ділянки простору й моменти часу, людську особистість у цілому і її окремі ознаки, фізичні властивості людини і її розумові здатності, її зовнішні дії й внутрішні